

United States of Music

United States of Music

Doron Ketelaars

Schrijver: Doron Ketelaars
Coverontwerp: Doron Ketelaars
ISBN: 9789464920901
© Doron Ketelaars

*This land is your land and this land is my land
From California to the New York island
From the Redwood Forest to the Gulf Stream waters
This land was made for you and me*

(Woody Guthrie, 1944)

VOORWOORD

Als obsessieve muzikliefhebber ben ik er van overtuigd dat muziek een extra portie aan kracht kan winnen als het versterkt wordt met het verhaal er omheen. De zoektocht naar die context heb ik sinds mijn jeugd omarmd als zijnde mijn levensmissie. Dat leidde in eerste instantie via korte verhalen naar verhalenbundels en non-fictieboeken. In de loop van de jaren heb ik de stap naar het podium gemaakt voor een reeks muzikale voorstellingen. Wat mij betreft heeft mijn obsessie nu een nieuw kookpunt bereikt met dit boek: vijftig muzikale portretten over de ontstaansgeschiedenis van diverse genres en de opkomst van de grootste Amerikaanse muzikale pionieren die de geschiedenis kleur hebben gegeven.

Waarom Amerika? Het lijkt voor een muzikliefhebber een haast overbodige vraag. Amerika wordt sinds het ontstaan van popmuziek beschouwd als hét beloofde land. De Britten en Ieren maakten lang geleden al de oversteek in hun zoektocht naar (vooral) religieuze vrijheid. Amerika is in feite een verzameling van immigranten, allemaal op zoek naar een beter bestaan. En juist die diversiteit aan achtergronden maakt dit land zo'n onnavolgbaar cultureel fenomeen. Het is de directe aanleiding tot een haast onmetelijk muzikaal spectrum waarin alle ontstane muziekstromingen zich begeven en elkaar doorkruisen.

In de jaren zestig geldt Amerika tevens als een belangrijke meetfactor als het gaat om succes. Een Britse band kan weliswaar groot succes hebben in eigen land, zolang een doorbraak in Amerika achterblijft, zal dat succes altijd gerelativeerd worden. Amerika is, hoe je het wendt of keert, het beloofde land.

Waar wij als buitenstaander Amerika vooral zien als één land, wordt het door Amerikanen zelf gezien als een verzameling van staten. Iemand uit Texas voelt zich in eerste instantie Texaan, pas daarna Amerikaan. De hoogste tijd dus om de muzikliefhebber te bedienen met een document waarin we de staten gaan verenigen. Muziek als grote gemene deler, want dat de muziek een centrale rol speelt in de geschiedenis van Amerika staat buiten kijf. Je zou de muziek zelfs als leidraad kunnen nemen om de geschiedenis van dit bijzondere land te onderzoeken. Het slavernijverleden, de Great Depression, de rassensegregatie, de oorlogen, de moord op de

Kennedy's, de moord op Martin Luther King Jr.; het is allemaal terug te vinden en te horen in de muziek.

Ik ben me bewust van de gevaren van het schrijven van een zogenoemd naslagwerk. Er dienen gedurende het schrijfproces soms pijnlijke keuzes gemaakt te worden. Muzikaal succes is meetbaar als je kijkt naar verkoopcijfers en hitlijstsucces. Maar muzikale invloed is nauwelijks te meten. Neem bijvoorbeeld een band als The Velvet Underground. Hun succes in de jaren zestig is te verwaarlozen, maar over hun invloed op anderen valt niet te twisten. Enige vorm van subjectiviteit is daarom onvermijdbaar geweest. Heb ik jouw persoonlijke favoriete band of artiest te weinig krediet gegeven of zelfs overgeslagen? Dan bied ik bij deze alvast mijn welgemeende excuses aan.

Laat me je meevoeren langs de prachtige Amerikaanse muziekgeschiedenis aan de hand van de vijftig staten. Als volgorde heb ik het alfabet aangehouden, maar het staat je volledig vrij om een eigen volgorde te hanteren. De liefhebber van chronologie wordt op haar wenken bediend in de tijdlijn die achterin het boek te vinden is.

Ieder portret sluit af met een zogenoemde soundtrack. Voor de volledige playlist van het boek verwijs ik je naar de streamingsdienst Spotify. Scan onderstaande QR-code voor een directe link naar de playlist of zoek handmatig naar: UNITED STATES OF MUSIC.

INHOUD

Alabama	11
Alaska	21
Arizona	24
Arkansas	28
California	37
Colorado	59
Connecticut	62
Delaware	66
Florida	68
Georgia	77
Hawaii	86
Idaho	91
Illinois	92
Indiana	101
Iowa	108
Kansas	112
Kentucky	114
Louisiana	120
Maine	132
Maryland	135
Massachusetts	140
Michigan	145
Minnesota	158
Mississippi	164
Missouri	174
Montana	182

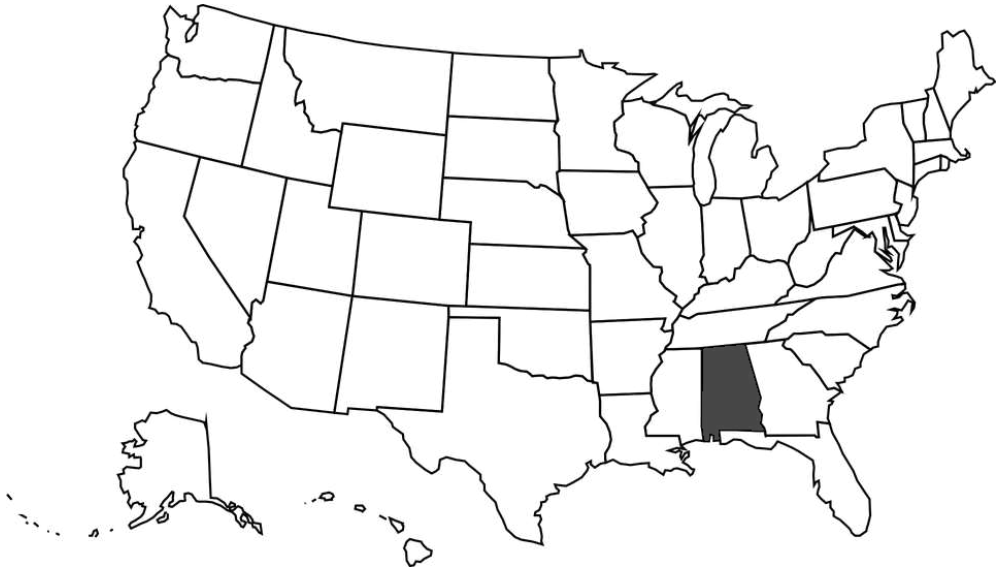
Nebraska	184
Nevada	186
New Hampshire	192
New Jersey	194
New Mexico	202
New York	204
North Carolina	222
North Dakota	229
Ohio	232
Oklahoma	238
Oregon	247
Pennsylvania	252
Rhode Island	258
South Carolina	264
South Dakota	267
Tennessee	268
Texas	283
Utah	297
Vermont	300
Virginia	302
Washington	309
West Virginia	319
Wisconsin	321
Wyoming	325
Tijdlijn	327
Verantwoording	336
Namenregister	338

ALABAMA

Populatie: 5 miljoen (#24)

Grootte: 136.000 km² (#30)

Grootste stad: **Birmingham**

Alabama is een staat met een omstrede geschiedenis. Het ligt min of meer in het centrum van een omvangrijke regio waar het leven voor zwarte mensen gedurende lange tijd zowat onmogelijk wordt gemaakt. Het is het gebied waar onder andere de Ku Klux Klan nogal actief is geweest. Maar wat zegt deze geschiedenis over de ontwikkeling van de muziek in deze regio? Die vraag is eenvoudig te beantwoorden. De factoren zijn amper los van elkaar te zien. De oorsprong van vele muziekstromingen is immers te vinden bij de slavernij. Maar ook de drang om te vechten voor vrijheid, de Civil Rights Movement, het onbegrip en de wanhoop: het is allemaal te horen in de muziek van de artiesten uit het Amerikaanse zuiden.

Het is deze context die van Alabama een hoogst interessante staat maakt. Het kent een rijk verleden in diverse oergeslachten, zoals de soulmuziek, de country en de blues. Het is zelfs de staat waar de 'Father of the Blues' is geboren en opgegroeid: William

Christopher Henry, beter bekend als WC Handy. Hij is het die naar verluidt in 1903 de mythische bluesmuzikant Henry Sloan, die alom beschouwd wordt als de eerste in dit genre, met zijn eigen oren hoort spelen. Van deze Henry Sloan bestaan echter geen opnames. WC Handy heeft het wat dat betreft beter bekeken en hij zorgt er al in een vroeg stadium voor dat zijn muziek wél gedocumenteerd wordt. Hij is daarmee volgens vele bronnen de eerste in het genre. De beste man reist veel, verzamelt vele muzikanten om zich heen en maakt voortdurend aantekeningen over wat hij meemaakt en wat hem opvalt. Het zou uiteindelijk leiden tot een aantal boeken die worden gezien als standaardwerk in de totstandkoming en de ontwikkeling van de bluesmuziek.

Er is ook iets eigenaardigs aan de composities van WC Handy. Je zou namelijk kunnen stellen dat verreweg de meeste opnames nauwelijks klinken als de bluesmuziek zoals we die gaandeweg hebben leren kennen. Neem bijvoorbeeld één van zijn meest bekende composities: Memphis Blues uit 1914, dat hij opneemt met de Victor Military Band. Het klinkt als een mix van allerlei stijlen. Het is in feite het resultaat van hoe WC Handy zijn leven leidt. Hij gaat voortdurend op onderzoek uit, inventariseert diverse stijlen in de muziek, combineert het, geeft er zijn eigen draai aan en geeft het vervolgens uit als bladmuziek zodat andere muzikanten in zekere zin hetzelfde kunnen doen. WC Handy is de man die (blues-)muziek populair maakt en definitief naar een groot publiek weet te brengen.

Ook de jazzmuziek kent een in Alabama geboren spilfiguur. In 1919 wordt in hoofdstad Montgomery Nathaniel Coles geboren. Hij groeit op als zoon van een invloedrijke dominee en een moeder die hem op jonge leeftijd al leert pianospelen. Zijn lessen zijn in eerste instantie vooral geïnspireerd door klassieke componisten als Bach en Rachmaninoff. Als de jazzmuziek uit New Orleans ook andere gebieden bereikt, raakt de jonge Nathaniel dusdanig beïnvloed dat hij in sneltreinvaart zo veel mogelijk van dit genre wil opzuigen. Niet veel later maakt hij deel uit van diverse jazzbandjes en staat hij voor een bepalende keuze in zijn leven. Nathaniel Coles is namelijk een zeer talentvol honkbalspeler en dus lonkt er tevens een grote toekomst in de sport. Toch kiest Nat, zoals hij dan door zowat iedereen wordt genoemd, voor de muziek.

Nat stort zich vervolgens volledig op de jazz en pakt zowat iedere klus aan die hem wordt aangeboden. In 1938 tekent hij een vast contract als jazzpianist bij de Swanee

Inn, een nachtclub in Los Angeles. Nat speelt de sterren van de hemel en krijgt van de clubeigenaar een papieren goudkleurige kroon op het hoofd gezet. Vanaf dat moment wordt hij de koning genoemd en ontstaat zijn definitieve artiestennaam Nat King Cole. Niet veel later breekt echter de Tweede Wereldoorlog uit en vele mannen worden opgeroepen voor militaire dienst. Nat wordt weliswaar afgekeurd, maar dat geldt niet voor zijn vaste bassist. Het dwingt hem tot een zoektocht naar nieuwe muzikanten. Tegelijkertijd ontwikkelt hij zijn eigen zangstem die hij steeds meer gaat gebruiken. Hoewel hij zelf allerm minst overtuigd is van zijn eigen vocale kwaliteiten, vinden anderen dat hij een warm en uniek geluid heeft.

Het beroemde gebouw van Capitol Records, ook wel bekend als 'the house that Nat built', vanwege zijn onschatbare waarde voor het platenlabel. Los Angeles, California. © Berry van Leeuwen

Alle muzikale puzzelstukjes lijken hiermee in elkaar te vallen. Nat King Cole tekent een contract bij Capitol Records en scoort vanaf midden jaren veertig hit na hit. Hij geldt bovendien als de ultieme bruggenbouwer tussen zwarte en witte muziek en weet onder andere Frank Sinatra te inspireren tot een zeer succesvolle samenwerking met orkestleider Nelson Riddle, de man die een grote rol speelt in het succes van Nat King Cole.

In zo'n beetje dezelfde muzikale hoek vinden we de in 1924 geboren Ruth Lee Jones, die we later beter zouden leren kennen als Dinah Washington. Zij verhuist, net als Nat King Cole overigens, op jonge leeftijd al van Alabama naar Chicago waar ze haar eerste muzikale inspiraties opdoet. Als onderdeel van de band van Lionel Hampton maakt ze op 18-jarige leeftijd voor het eerst naam in de muziekindustrie. Na wat opnames voor relatief kleine platenlabels breekt ze in 1959 door met de grote hit *What A Diff'rence A Day Made*. Intussen leidt Dinah Washington een onstuimig leven, vooral op liefdesgebied. Ze trouwt gedurende haar leven in totaal liefst acht keer. Het is een opvallend aantal, zeker gezien het feit dat Dinah Washington slechts 39 jaar wordt. Ze worstelt haar hele leven met haar gewicht en overlijdt in 1963 aan een overdosis afslankpillen. Het betekent een triest einde van een groot zangeres, die vooral bekendstaat als iemand die, ook mede dankzij een nog jonge producer Quincy Jones, werkelijk alle genres weet te mengen in haar werk. Het meest treffende voorbeeld is misschien nog wel haar vertolking van het lied *Cold, Cold Heart* van Hank Williams.

En dat brengt ons bij deze absolute legende uit de countrymuziek. Overigens wordt vaak beweerd dat countrymuziek haar oorsprong kent in de traditionele volksmuziek uit Ierland en Schotland en het op die manier met de immigranten is meegereisd naar Amerika. Maar dat is zeker niet het héle verhaal van de vroege countrymuziek. Neem alleen al de banjo, een typisch instrument dat met folkmuziek en country wordt geassocieerd: het komt rechtstreeks overwaaien uit Afrika. Het is een direct gevolg van de slavernij. Tijdens het werken op de katoenplantages in het zuiden wordt er veel gezongen. En tussen het werk door, vinden vele slaven hun ontspanning bij feestjes, waar er veelal met Europese Amerikanen muziek gemaakt wordt. Juist deze samenkomst van diverse culturele achtergronden betekent de oorsprong van verschillende muziekstijlen, waaronder countrymuziek. En ook de allergrootste countryster ooit, Hank Williams, leert de muziek van een oude, zwarte straatmuzikant.

Hank Williams wordt geboren als Hiram King Williams in het kleine stadje Mount Olive in het hart van Alabama. In zijn jeugdijaren is Alabama een volledig gesegregeerde samenleving waardoor contact tussen de witte en zwarte bevolking uit den boze is. Daar trekt de jonge Hank zich echter niets van aan. Hij heeft van zijn moeder een gitaar cadeau gekregen en is vastbesloten de fijne kneepjes van het vak te leren van de man die hij in zijn jonge jaren regelmatig op straat ziet spelen. Zijn naam: Rufus Payne, maar de meesten kennen hem dan als Tee-Tot. Tee-Tot speelt voornamelijk blues- en gospelmuziek en leert Hank hoe hij op moet treden voor publiek. Via Tee-Tot komt Hank ook in aanraking met alcohol, wat er toe leidt dat hij al op zijn veertiende verslaafd raakt aan de drank.

Hank en Tee-Tot worden van elkaar gescheiden wanneer de familie Williams verhuist naar hoofdstad Montgomery. Carrière technisch is dat goed nieuws voor Hank, want daar bevinden zich vele cafés en zogeheten juke joints, waar Hank op zijn veertiende al kan rekenen op dusdanig veel optredens, dat hij al kán en zelfs móet stoppen met school. Gaandeweg formeert hij een band om zich heen die hij The Drifting Cowboys noemt. Het wachten is dan alleen nog op de grote doorbraak. Dat lijkt een kwestie van tijd, maar de Tweede Wereldoorlog gooit roet in het eten: alle Drifting Cowboys moeten namelijk het leger in. Hank Williams wordt afgekeurd wegens rugproblemen. Optredens zijn er gedurende de jaren die volgen fors minder en zijn geduld wordt dus behoorlijk op de proef gesteld. Als de oorlog ten einde is, komt Hank echter tot de ontdekking dat zijn imago er allerm minst goed op staat. Hij staat te boek als eigenwijs, een zuipschuit, iemand die altijd te laat is, zijn publiek beledigt en er een behoorlijk omstreden en gewelddadig huwelijk op nahoudt.

Zijn eigenwijze karakter zorgt echter ook voor zijn absolute doorbraak in 1949. Want ondanks dat werkelijk iedereen het hem afraadt, besluit Hank Williams een oud liedje uit 1922 op te nemen, compleet met vreemde breaks en geïmproviseerd. Hank krijgt echter gelijk. Lovesick Blues, zoals het lied heet, wordt een enorme hit en staat liefst vier maanden op nummer 1. De ene hit na de andere volgt en gedurende vier jaar is Hank Williams de grootste ster van Amerika. Vier jaren slechts, want Hank Williams zou niet ouder worden dan 29. Zijn alcoholverslaving komt hij nooit te boven en de aanhoudende rugproblemen zorgen daarnaast voor een morfineverslaving. Hij overlijdt op nieuwjaarsnacht 1953 op de achterbank van zijn eigen blauwe Cadillac wanneer hij op weg is naar zijn volgende optreden in Canton, Ohio. Zijn begrafenis wordt door niet minder dan dertigduizend mensen bijgewoond. Zijn moeder laat overigens

voor de gelegenheid de enkels van haar zoon breken, zodat Hank met zijn cowboylaarzen in de kist past. Op het moment van zijn overlijden is zijn nieuwe single nét uit: 'I'll Never Get Out Of This World Alive. Ironisch en profetisch tegelijk.

Na de dood van Hank Williams worden zijn platen nog massaler gekocht dan ervoor. Williams verandert van een grote countryster in een regelrechte mythe. Countrymuziek zou voor altijd onlosmakelijk verbonden blijven met Hank Williams: een jongen uit Mount Olive, Alabama, die toch maar mooi het vak leerde van een dronken straatmuzikant.

Huis waar Hank Williams van 1931 tot 1934 woont. Georgiana, Alabama. © Library of Congress via Picryl.com

We gaan naar het in het uiterste noorden van Alabama gelegen stadje Muscle Shoals, een plek waar doorgaans ontzettend weinig te beleven valt. Desondanks kent Muscle Shoals een zeer rijke muziekgeschiedenis. De man die daar grotendeels voor verantwoordelijk is, is Rick Hall. In de jaren vijftig is hij een rondreizende countrymuzikant en leert op die manier wat mensen kennen, waaronder een eigenaar van een opnamestudio. De ontmoeting leidt tot een samenwerking en uiteindelijk tot een complete overname van de studio die op dat moment de naam Florence Alabama Music Enterprises heeft, kortweg FAME. Rick Hall is een man met uitstekende zakelijke vaardigheden. Daarnaast heeft hij een behoorlijk talent voor

het vak produceren. Het blijkt een gouden combinatie. Rick Hall heeft, zoals zowat iedere muziekstudio in de jaren zestig, de beschikking over studiomuzikanten die op de loonlijst staan. Omdat Hall de hand stevig op de knip houdt (hij weigert meer te betalen dan het minimumloon), is het in eerste instantie een komen en gaan van muzikanten. Er ontstaat op die manier echter wel een groep muzikanten met een ongekende chemie. De samenstelling bereikt dan bovendien voor het eerst enige vorm van vastigheid en de groep krijgt een heuse bijnaam: The Swampers. Eén van de eerste en grootste wapenfeiten van The Swampers is de wereldhit *When A Man Loves A Woman* van Percy Sledge. Het lied vestigt de aandacht direct op de plek waar het is opgenomen en dus ook de muzikanten die verantwoordelijk zijn voor de muziek. Vooral soulartiesten, onder andere Arthur Conley en Wilson Pickett, komen dan graag voor opnames naar Muscle Shoals.

Het grote platenlabel Atlantic Records heeft in 1966 Aretha Franklin weten te verleiden tot een contract en platenbaas Jerry Wexler ziet een samenwerking met de FAME Studio en vooral The Swampers wel zitten. Aretha reist met haar man naar het zuiden voor de opnames van haar eerste album onder de vlag van Atlantic. Op de eerste dag is het al direct raak. Er ontstaat muzikale chemie tijdens de opname van het lied *I Never Loved A Man The Way I Love You*, de titeltrack van het uiteindelijke album. Het lijkt de ideale start van een vruchtbare samenwerking, maar FAME-eigenaar Rick Hall zou terechtkomen in een nooit helemaal duidelijk geworden ruzie tussen hem en Atlantic Records. Aretha Franklin is met haar man dan alweer vertrokken uit Muscle Shoals. Jerry Wexler is er echter alles aan gelegen de opnames een vervolg te geven en het veelbelovende album af te maken. De oplossing vinden ze door The Swampers naar New York te sturen. Op die manier wordt er alsnog muziekgeschiedenis geschreven met een plaat die de boeken in zou gaan als één van de meest geprezen soulalbums allertijden. Aretha zou ook voor haar volgende studioalbums de hulp inschakelen van deze zelfde groep muzikanten.

Ondanks het onmiskenbare vakmanschap van Rick Hall, is zijn reputatie berucht. Net zoals hun voorgangers hebben ook The Swampers het in 1969 gehad met hun onderbetaling. De muzikanten nemen ontslag en beginnen hun eigen Muscle Shoals Sound Studio, nota bene slechts enkele kilometers verderop. En dan staan er ineens twee muziekstudio's in een stadje waar nog steeds amper iets te beleven valt. Het is precies de reden waarom beweerd wordt dat er juist hier uitzonderlijk goede muziek wordt opgenomen. Artiesten ervaren namelijk geen enkele noemenswaardige

afleiding. Ze kunnen zich ongestoord focussen op de muziek en zijn bereid hard te werken om zo snel mogelijk de volgens velen oersaaië plek te kunnen verlaten.

De Muscle Shoals Sound Studio van de vrijgevochten Swampers wordt minstens zo legendarisch als de FAME Studio. Het mythische stadje blijft haar naam verspreiden over de muziekwereld en artiesten staan zowat in de rij om muziek te komen opnemen. Ook de groep The Staple Singers heeft er vele opnames gedaan. Wanneer Paul Simon het lied 'I'll Take You There' hoort, belt hij vrijwel onmiddellijk naar het bijbehorende platenlabel Stax Records en spreekt zijn wens uit om met deze zelfde muzikantengroep een opname te plannen. Zijn verbazing wanneer hij vanuit New York arriveert in Muscle Shoals is groot. Paul Simon stuit op mannen die eruit zien als boerenpummels terwijl hij er tot dat moment van overtuigd is dat de betreffende muzikanten zwart zijn. Ietwat bekomen van deze verrassing plant hij een opnamesessie van vier dagen voor zijn nieuwe single Kodachrome; een tijdsbestek dat hij doorgaans nodig heeft in de studio. Hij valt echter van de ene verbazing in de andere wanneer na slechts tweeënehalf uur het nummer er in al haar perfectie op staat. Paul Simon kan het amper geloven en heeft voor het eerst in zijn muzikale leven tijd over.

Ondanks de haast ongeëvenaarde muzikale talenten van The Swampers maakt niet iedere artiest of band gebruik van hun diensten. In 1969 staan The Rolling Stones tijdens een kleine pauze in hun Amerikaanse toerschema ineens voor de deur van de Muscle Shoals Sound Studio. Ze willen graag een paar nummers opnemen. The Swampers hebben ze niet nodig, evenals de geluidstechnicus. Jimmy Miller is in die rol namelijk zowat in vaste dienst bij de Stones. Miller komt echter niet opdagen, waardoor Swampers-gitarist Jimmy Johnson zowaar achter de knoppen zit. Er volgen drie historische dagen met de opnames van Brown Sugar, Wild Horses en You Gotta Move; drie nummers die op het Sticky Fingers album terecht zouden komen. Het is nog meer olie op het al stevig brandende magische vuurtje van Muscle Shoals en de komende jaren kan het stadje nog rekenen op bezoeken van onder andere Rod Stewart, Joe Cocker, Elton John, Cher, Cat Stevens, George Michael, Lynyrd Skynyrd, Bob Dylan en meer recent nog The Black Keys. Prachtig detail in de geschiedenis van The Swampers is dat leden nauwelijks tot geen muzieknoten kunnen lezen. Misschien ligt daar wel juist een deel van de magie: er ligt letterlijk gezien niets vast en de muziek komt als het ware organisch tot stand.

Fame Recording Studios. Muscle Shoals, Alabama. © Library of Congress via Picryl.com

Er dient nog één verhaal verteld te worden waarin in dit geval de FAME Studio een hoofdrol speelt en wat uiteindelijk leidt tot het oprichten van de meest invloedrijke band in het southern rock genre. Dat verhaal begint bij soulzanger Wilson Pickett, die de studio gedurende zijn carrière veelvuldig bezoekt en tijdens één van zijn sessies een jonge gitarist aantreft in een tentje voor de ingang. De gitarist wil dolgraag worden ingehuurd als sessiemuzikant. Andere bronnen melden overigens dat hij op dat moment al in fulltime dienst is van FAME. Hoe dan ook leidt het tot een rol bij de opnames van het Beatles-lied Hey Jude, in dit geval in de uitvoering van Wilson Pickett. Het resultaat is een haast onwerkelijke en fabelachtige versie met een fenomenale gitaarpartij van de tot dan toe nog onbekende jonge gitarist. Onder andere Eric Clapton beschouwt het als de beste gitaarpartij in een soulopname ooit. De gitarist in kwestie is Duane Allman en zijn aandeel in deze opname is de directe aanleiding voor het grote Atlantic Records om zijn contract bij FAME af te kopen. Niet veel later richt Duane Allman zijn eigen band op met zijn broer Gregg als zanger: The Allman Brothers Band. En ook de zojuist genoemde Eric Clapton, zelf toch niet de minste gitarist, strikt Duane Allman voor zijn eigen Layla-album. Clapton is echter niet de enige die van zijn diensten gebruik maakt. Want ondanks zijn korte maar zeer actieve loopbaan bij The Allman Brothers Band, speelt Duane regelmatig mee op studio-opnames van collega-muzikanten. Hij laat zich steevast cash uitbetalen, waardoor hij niet tot nauwelijks genoemd wordt in de credits. Zijn bijdrage aan de muziek is dus naar alle waarschijnlijkheid vele malen groter dan dat we al weten. En dan te bedenken dat Duane Allman, als gevolg van een fataal verkeersongeluk met zijn motor, slechts 24 jaar zou worden.

SOUNDTRACK ALABAMA

WC Handy – Memphis Blues

Nat King Cole – Unforgettable

Dinah Washington – What A Difference A Day Made

Dinah Washington – Cold, Cold Heart

Hank Williams – Lovesick Blues

Hank Williams Jr. – Tee Tot Song

Percy Sledge – When A Man Loves A Woman

Aretha Franklin – I Never Loved A Man (The Way I Love You)

The Staple Singers – I'll Take You There

Paul Simon – Kodachrome

The Rolling Stones – Brown Sugar

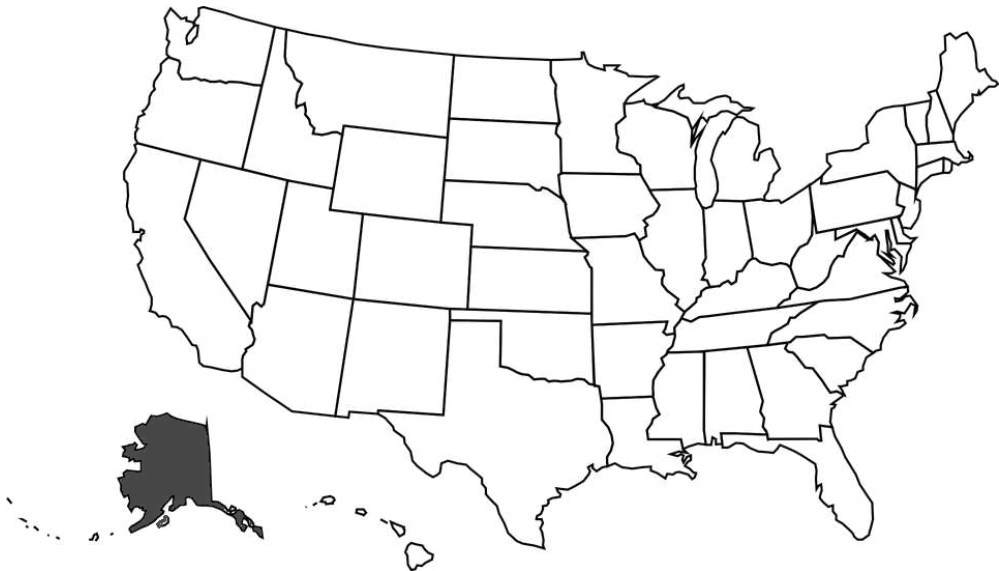
Wilson Pickett – Hey Jude

ALASKA

Populatie: 700 duizend (#48)

Grootte: 1.723.000 km² (#1)

Grootste stad: **Anchorage**

Laat je vooral niet misleiden door het topografische kaartje hierboven. Alaska ligt wel degelijk in het uiterste noordwesten van het Noord-Amerikaans continent, afgezonderd van alle andere staten en in het oosten grenzend aan Canada. Het is qua oppervlakte de grootste staat van Amerika, maar tegelijkertijd de staat met de laagste bevolkingsdichtheid. Slechts twee staten hebben minder inwoners: Vermont en Wyoming. De naam Alaska komt uit het Russisch en dat heeft alles te maken met het feit dat het gebied lang geleden tot Rusland behoorde. In 1867 verkoopt Rusland Alaska aan de Verenigde Staten en een kleine eeuw later wordt het officieel een staat. De verkoop is de Russen overigens niet in de koude kleren gaan zitten. Ze dachten aanvankelijk dat het gebied weinig waard was, maar het bleek later een zeer waardevolle bron van steenkool, aardolie en goud. Daarnaast had Alaska een strategische uitvalsbasis kunnen zijn in de wereldhandel en oorlogen. Maar laten we daar

maar niet te lang bij stilstaan. Je leest immers een muziekboek, dus laten we ons vooral richten op de muziek.

Toch zegt de geschiedenis in vrijwel alle gevallen iets over de plaatselijke muziek. Het zijn heel lang geleden namelijk de Eskimovolkeren die Alaska koloniseren en samen met diverse indianenstammen de basis leggen voor de traditionele muziek. Het zijn uiteindelijk de Engelsen, Ieren en Russen die daar hun eigen folkmuziek aan toe weten te voegen. Toch heeft het er alle schijn van dat Alaska te geïsoleerd ligt om een actieve rol te spelen in de ontstaansgeschiedenis en ontwikkeling van de Amerikaanse popmuziek. Het effect is voornamelijk andersom: de plaatselijke muzikanten laten zich gaandeweg vooral inspireren door de moderne muziek dat via de radio te horen is in hun eigen staat.

Hoewel een muzikale carrière in zo'n dunbevolkte staat niet voor de hand ligt, is er vanaf de jaren zeventig wel degelijk een muzikant die zich ontplooit als het boegbeeld van de plaatselijke muziekszene. Zijn naam: Jim Varsos, al gaat hij vooral door het leven als Hobo Jim. Opgegroeid in Wisconsin als zoon van een Amerikaanse moeder en Griekse vader, besluit hij als tiener al liftend het land door te reizen in de hoop ergens een muzikale carrière te kunnen opbouwen. Hij eindigt zijn reis in Soldotna, Alaska. Daar groeit hij uit tot 'Alaska's Official Balladeer'. Wel legt hij een lijntje met Nashville die hij gebruikt om samen te werken met andere songwriters. Op die manier ziet hij zelfs liedjes waaraan hij meeschrijft opgenomen worden door grote namen als George Jones en Janis Ian.

Hobo Jims eigen muziek gaat vooral over het leven in Alaska; de vissers, mijnwerkers en houthakkers worden veelvuldig bezongen. En in alle gevallen schrijft en zingt hij uit trots. *"In the care bo thundra, in the wild buring land. On the fearsikt ice, where the polarbear stand. Where the trail of the eskimoe, hunter is one. This is the country where legends are born."*

Inderdaad: 'country'. Geen staat, maar een land. Alaska ligt simpelweg te geïsoleerd om zich diep verenigd te voelen met de andere staten. Toch hoeft de muzikale weg niet altijd dood te lopen. Zo leert Jewel Kilcher het vak als zangeres al jodelend van haar vader en maakt ze als 15-jarige de oversteek naar het zuiden om vervolgens te werken aan een carrière in de popmuziek. Haar eerste uitgebrachte album in 1995,

Pieces Of You (met daarop wereldhit Foolish Games), geldt nog steeds als één van de bestverkochte debuutalbums allertijden.

SOUNDTRACK ALASKA

Hobo Jim – The Fisherman’s Song

Hobo Jim – Where Legends Are Born

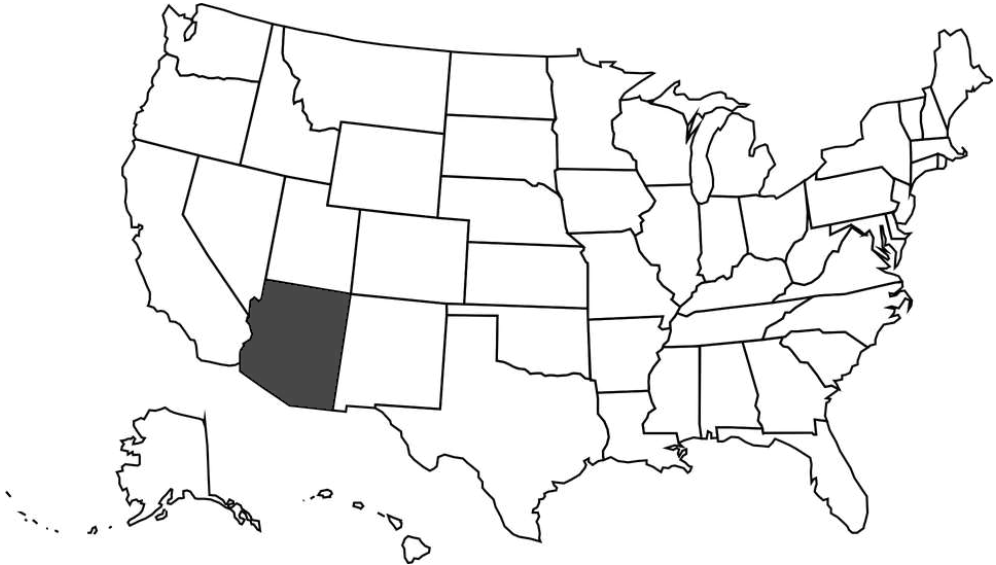
Jewel – Foolish Games

ARIZONA

Populatie: 7,4 miljoen (#14)

Grootte: 295.000 km² (#6)

Grootste stad: **Phoenix**

Arizona ligt in het zuidwesten van de Verenigde Staten en kent grotendeels een zogeheten woestijnklimaat, met de Grand Canyon als grootste toeristische trekpleister. Arizona draagt dan ook niet voor niets de bijnaam Grand Canyon State. Op muziekgebied zijn het vooral de indianenvolkeren die zich in het prehistorische pop-tijdperk laten gelden. Zo staat de Hopi-stam bekend om hun Snake Dance: een geheimzinnige, door instrumenten gedreven ceremonie met uiteraard de slang als hoofdrolspeler. De stam trekt met deze ceremonie meer dan eens publiek en kan zelfs rekenen op uitnodigingen om de ceremonie zo nu en dan voor een gerenommeerd gezelschap te komen uitvoeren. Het is een vorm van optreden zoals we die later in de muziek heel normaal zijn gaan vinden. Arizona kent tot op de dag van vandaag vele tradities die de indianenmuziek levend houden.

Eén van de meest toonaangevende muzikanten uit Arizona is een gitarist die met zijn opvallende 'twangy' manier van gitaarspelen een behoorlijke stempel heeft weten

te drukken in de rock-'n-roll scene. Duane Eddy wordt in 1938 geboren in het stadje Corning in de staat New York, maar brengt zijn puberjaren door in Arizona, waar hij indruk maakt bij het plaatselijke radiostation KCKY, waar Lee Hazlewood op dat moment de dj is. Eddy onderscheidt zich vooral met een techniek waarbij hij de bassnaren van zijn gitaar kan laten galmen. Lee Hazlewood werpt zich al snel op als producer van Duane Eddy, maar stuit op één probleem: de opnamestudio in Phoenix, Arizona heeft geen echokamer, waardoor Hazlewood het 'twangy' geluid van Eddy onvoldoende kan accentueren. De oplossing vindt hij in een gigantische wateropslagtank die meer dan voldoende echo levert. De doorbraak komt in 1958 met het instrumentale nummer Rebel Rouser. Twee jaar later volgt zijn grootste hit met het themalied voor de film Because They're Young.

Met California als buurstaat en Los Angeles als muziekmetropool is de verleiding voor een artiest uit Arizona groot om de oversteek te maken. Vele artiesten geven in de jaren zestig dan ook gehoor aan die verleiding. Zo ook Vincent Furnier, die opgroeit in de grootste stad van Arizona: Phoenix. Zodra Furnier zijn middelbare school heeft afgerond, verhuist hij met zijn vrienden naar Los Angeles. Met die vrienden vormt hij op dat moment de band The Earwigs, een naam die ze na de verhuizing veranderen in The Spiders. Het doel van de band is overduidelijk: snoeiharde rockmuziek met als bonus het choqueren van het publiek. Dat lukt aardig. Door de critici wordt de band regelmatig genoemd als de meest verschrikkelijke band van Los Angeles en bij optredens komt het regelmatig voor dat mensen de zaal uit afschuw verlaten. Het klinkt als muziek in de oren van Frank Zappa, die niet vies is van hun angstaanjagende imago en grensverleggende sound. Hij contracteert de band op zijn label Straight Records en de naam wordt veranderd in Alice Cooper.

Het muzikale huwelijk tussen Straight Records en Alice Cooper is echter geen gelukkige. De twee albums die de band uitbrengt krijgen minimale aandacht en de leden besluiten over te stappen naar het meer commerciële Warner Bros label. In 1971 volgt het album Love It To Death met daarop de eerste hitlijst single I'm Eighteen. Het is het begin van een bijzonder succesvolle periode. Het contrast is echter groot met de scene in Los Angeles, waar de singer-songwritermuziek inmiddels hoogtijdagen viert. De band verhuist om die reden naar Michigan, waar ze zich te midden van bands als MC5 en The Stooges beter thuis voelen. Of zoals Furnier het zelf eens verklaarde: "We were into fun, sex, death and money when everybody was into peace

and love. We wanted to see what was next. It turned out we were next, and we drove a stake through the heart of the Love Generation."

Vincent Furnier had een punt. En met succesvolle albums als *Billion Dollar Babies* en hitsingles als *Elected* en *School's Out* weten ze in het eerste gedeelte van de jaren zeventig inmiddels ook heel Amerika te veroveren. Vooral hun excentrieke show, met onthoofde babypoppen en een enorme guillotine (het werktuig waarmee doodstraffen middels onthoofding gedaan worden), is hét gesprek van de dag en niet bepaald voor iedereen bestemd. Vele politici en actiegroepen proberen de shows van Alice Cooper te laten verbieden, maar het zorgt alleen maar voor nóg meer aandacht. Tegelijkertijd gaat het vele toeren zijn tol eisen en kan niet worden voorkomen dat de band in 1974 uiteenvalt. Vincent Furnier handelt snel en laat zijn naam officieel veranderen in Alice Cooper, zodat hij wettelijk gezien zonder problemen door kan onder dezelfde naam. De band Alice Cooper is vanaf nu één gezicht.

Het succes zet zich aanvankelijk door in het tweede gedeelte van de jaren zeventig, maar krijgt vervolgens te maken met verval. Alice Cooper vertelt later nog dat hij zich niets meer kan herinneren van het opnemen van zijn studioalbums in de jaren tachtig en noemt vooral zijn cocaïneverslaving in die tijd als grootste oorzaak. In 1984 eindigt zijn contract bij Warner Bros en het label ziet geen reden om het te verlengen. Het is voor Alice Cooper aanleiding om zich een tijdje terug te trekken en aan zichzelf te werken. Via in eerste instantie platenlabel MCA komt hij terug met nieuwe muziek en bescheiden successen. Het blijkt slechts een opmaat naar zijn hoogtepunt: de single *Poison* in 1989 onder de vlag van Epic Records. Alice Cooper lijkt hiermee zijn naam als één van de belangrijkste rockiconen definitief bevestigd te hebben. Gedurende zijn carrière krijgt hij de bijnaam 'Godfather of Shock Rock' en beïnvloedt hij latere bands en artiesten als Kiss en Marilyn Manson. Daarnaast is hij van grote waarde voor vele collega's in zijn rol als mentor om ze af te helpen van hun drank- en drugsverslavingen.

De invloed van een artiest of band kan in sommige gevallen pas met terugwerkende kracht in het juiste perspectief worden geplaatst. Een mooi voorbeeld zijn de Ramones, die tijdens hun 'hoogtij'-dagen zelden tot nooit in grote volle zalen optreden. Daarnaast zouden hun platenverkoopcijfers eveneens achterblijven. Toch hoeft het niet altijd iets te zeggen over de mate van invloed in de muziek. Het is november 1993 wanneer de grootste band van het moment zijn opwachting maakt in de

befaatde Unplugged-serie van televisiegrootmacht MTV: Nirvana. In het tweede gedeelte van het historische optreden nodigt de band de gebroeders Curt en Cris Kirkwood uit om mee te spelen op liefst drie nummers van hun band Meat Puppets, een grote invloed op het uiteindelijke werk van Nirvana. Het zorgt voor een exponentiële stijging van aandacht voor de band uit Arizona die in de jaren tachtig begint als punkband, maar door dit optreden een switch weet te maken richting grunge en in 1994 hun meest succesvolle plaat *Too High To Die* uitbrengt.

SOUNDTRACK ARIZONA

Duane Eddy – Because They're Young

Alice Cooper – I'm Eighteen

Alice Cooper – Poison

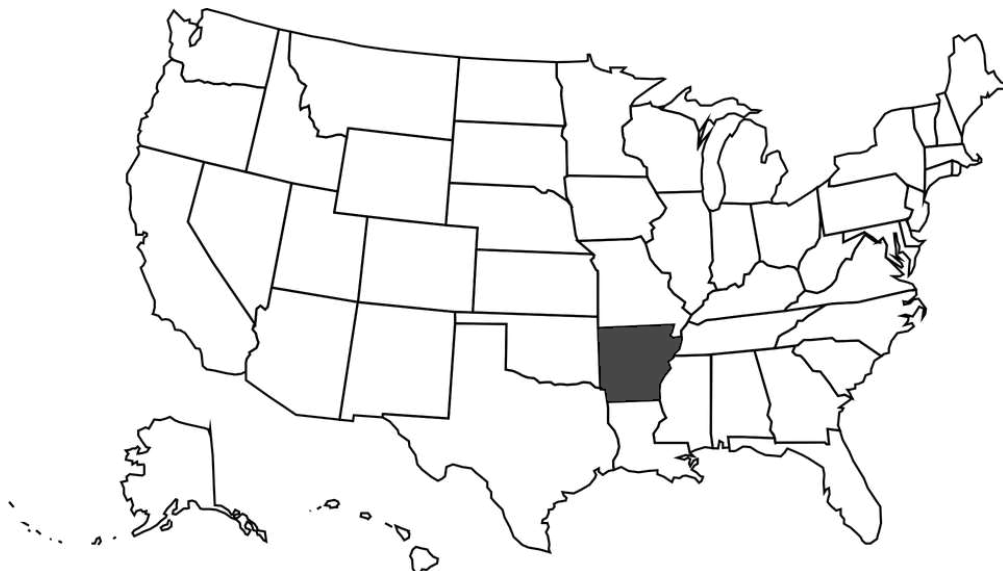
Meat Puppets – Backwater

ARKANSAS

Populatie: 3 miljoen (#33)

Grootte: 140.000 km² (#29)

Grootste stad: **Little Rock**

De staat Arkansas wordt omringd door zes buurstaten, ieder met een bijzonder rijke geschiedenis op muziekgebied. Ook Arkansas doet een duit in het zakje als geboortegrond van enkele grote pionieren en kent daarnaast belangrijke muziekplaatsen. Neem bijvoorbeeld West-Memphis. Het stadje ligt, zoals de naam al doet vermoeden, ten westen van Memphis, Tennessee. Een autoritje van slechts tien minuten, over de Mississippi, verbindt de twee plekken. Wanneer in de jaren vijftig en zestig de beroemde Beale Street in Memphis laat in de avond haar deuren sluit, vertrekken de muzikanten massaal naar West-Memphis, waar de kroegen nog enkele uren open zijn. Op deze manier maken artiesten als BB King, Ike Turner en Elmore James de nodige vliegreizen in Arkansas.

We duiken eerst wat dieper in de tijd en gaan naar een artiest die nogal wat mysterie om zich heen heeft hangen: Big Bill Broonzy. Dat mysterie begint al bij zijn geboortjaar en geboorteplaats. Zo claimt hij gedurende zijn leven dat hij zo'n tien jaar

eerder is geboren dan officiële documenten (1903) ons na zijn dood vertellen. En deze Lee Conley Bradley, zoals Big Bill Broonzy bij zijn geboorte nog heet, is er zelf van overtuigd dat hij in Mississippi geboren is. Ook dat blijkt na grondig onderzoek hoogstwaarschijnlijk verzonnen, al staat wel vast dat Big Bill Broonzy opgroeit bij het stadje Pine Bluff, Arkansas in zowat het hart van de staat. Ook zijn carrière is opvallend. Wanneer hij zich op jonge leeftijd op de muziek stort is het voornamelijk spirituele muziek en folk dat hij zichzelf aanleert. Zijn 'hoofdinstrument' is op dat moment dan ook de fiddle, oftewel de viool. Wanneer hij verhuist naar grote stad Chicago om zijn kansen op werk te vergroten, ruilt hij de fiddle in voor de gitaar. Na in eerste instantie van het ene baantje naar het andere gehopt te zijn, versiert Big Bill Broonzy een platencontract bij Paramount Records. Hoewel hij in zijn beginjaren nog op weinig krediet kan rekenen, groeien naarmate de jaren verstrijken zijn skills en daarmee ook zijn verkoopcijfers. Big Bill Broonzy speelt zichzelf steeds meer naar een wat zwaardere rhythm & blues stijl, steeds verder weg van zijn oorspronkelijke lichte folkmuziek. Het succes is wel aanzienlijk groter. In het begin van de jaren vijftig toert hij zelfs zeer succesvol door Europa. Het zorgt er voor dat hij zijn schapjes na verloop van tijd op het droge heeft, wat hem doet besluiten terug te keren naar zijn eerste muzikale liefde: de folk. En in precies die rol is hij een grote inspiratiebron voor vele artiesten waarmee de wereld nog zou gaan kennismaken, zoals Bert Jansch, John Lennon, Jerry Garcia, Rory Gallagher en Eric Clapton. Big Bill Broonzy is de ultieme bruggenbouwer tussen folk en blues.

We maken een stap naar de premature jaren van de rock-'n-roll. In het stadje Barkley, Arkansas wordt in 1908 Louis Jordan geboren. Jordan zou zich ontplooiën tot één van de invloedrijkste Afro-Amerikanen in de muziekgeschiedenis. Die status krijgt voor het eerst vorm wanneer hij zich aansluit als saxofonist bij de swingband van Chick Webb. Enkele jaren later, we spreken dan over het einde van de jaren dertig, start Jordan zijn eigen band. Hij scoort vervolgens een aantal grote hits, waarvan Keep-A-Knockin' But You Can't Come In er één is. Het nummer wordt later nog succesvol gecoverd door Little Richard, waarmee we direct grip hebben op zijn invloed op de latere rock-'n-roll, in de tijd van Louis Jordan vaak getypeerd als jumpblues. Zijn muzikale zegetocht zet zich in de jaren veertig en vijftig onverminderd voort met vele nummer 1 hits in de Amerikaanse r&b hitlijst. Louis Jordan bouwt daarmee een oeuvre op waarmee hij vele latere rock-'n-roll iconen zou inspireren. Neem bijvoorbeeld het lied Saturday Night Fish Fry met het kenmerkende pianoriedeltje in het refrein en een gitaarpartij die enorm aan de latere stijl van Chuck Berry doet denken.

Het is dan ook niet voor niets dat Louis Jordan de 'Grandfather of Rock-'n-Roll' wordt genoemd.

Van de grootvader is het slechts een kleine stap naar de 'Grandmother of Rock-'n-Roll': Rosetta Nubin, beter bekend als Sister Rosetta Tharpe. Rosetta wordt in 1915 geboren in het plaatsje Cotton Plant tegen de grens met de staat Mississippi. Het is dan ook niet verrassend dat haar ouders hun centen verdienen met het werken op een katoenplantage. Ze zijn daarnaast streng religieus en Rosetta's moeder besluit, wanneer haar dochter 6 jaar is, een reizende evangelist te worden. En niet onbelangrijk: ze neemt Rosetta mee op haar reis. Ze komen in eerste instantie terecht in Chicago, waar dan al een behoorlijke smeltkroes van muziekstijlen aan het ontstaan is en waar de kleine Rosetta veel van meekrijgt. Ze zou zelf ook al snel optreden, voornamelijk aan de zijde van haar moeder in vele verschillende kerken. In christelijke kringen kan ze op die manier al op veel bekendheid rekenen. Wanneer Rosetta 19 jaar is heeft haar moeder geregeld dat ze kan gaan trouwen met een dominee. Ze neemt het aanbod aan, maar is eigenlijk geen moment gelukkig. Ze verlaat al snel haar man en trekt in haar eentje naar New York. Met haar muzikale talent wordt ze zowat direct opgepikt door in eerste instantie de nachtclubs. De stap van de kerk naar een nachtclub is één van een immens groot contrast, maar Rosetta vindt haar nieuwe muzikale omgeving en identiteit leuk, ook omdat ze op deze manier in beeld komt bij diverse platenlabels. Het is Decca Records waar ze in 1938 haar eerste platencontract tekent. Haar eerste hit is Rock Me, een lied dat zowat haaks staat op de muziek uit de kerk, net zoals het uit 1942 afkomstige I Want A Tall Skinny Papa. Toch bekruipt Rosetta steeds vaker een gevoel van heimwee naar de gospel. Ze zit echter gevangen in een contract en heeft aanvankelijk geen enkele inspraak in de nummers die ze opneemt. Naar verloop van tijd weet ze het langzaam maar zeker voor elkaar te krijgen om af en toe een gospellied op te nemen, weliswaar verpakt in een uptempo en stoer jasje. Ze overtuigt daarmee dat ook gospel uitstekend te vermarkten is en krijgt op die manier steeds meer zeggenschap over haar muziek.

Halverwege de jaren veertig ontmoet Sister Rosetta Tharpe zangeres Marie Knight en ze besluiten samen op te trekken. De samenwerking blijkt uiterst succesvol, bijvoorbeeld met het nummer Up Above My Head I Hear Music In The Air, het dan welbekende gospellied in een steviger jasje; precies zoals Rosetta het in gedachten heeft. De twee zangeressen hebben niet alleen een muzikale klik, er is ook sprake van echte liefde. Er heerst in die tijd nog een enorm taboe op homoseksuele relaties

en dus houden de twee hun liefde bewust verborgen voor de buitenwereld. De liefde zou echter niet lang stand houden. Marie Knight belandt in een diepe depressie wanneer zij tijdens een tour het bericht ontvangt dat haar moeder bij een brand is omgekomen. Het betekent het directe einde van dit prachtige duo, zowel op muzikaal vlak als op liefdesgebied.

Sister Rosetta Tharpe treedt op tot aan het begin van de jaren zeventig, enkele jaren voor haar dood. Ze doet dat dan nog steeds met haar kenmerkende bevlogen interpretatie van gospelmuziek. En hoewel de muziek zich dan al lang en breed heeft doorontwikkeld, wordt ze door grote artiesten stevast genoemd als belangrijke invloed. Het verhaal gaat dat ze een hele jonge en nog onbekende Little Richard het podium optrekt om met haar te zingen. Na afloop besluit ze hem te betalen waarmee ze Little Richard symbolisch aanzet tot een professionele carrière.

Een andere grootheid, die eveneens liefde kende voor gospel en voor wie Sister Rosetta Tharpe zijn favoriete artiest was, is Johnny Cash. In de vroege jaren dertig, ten tijde van de Great Depression, wordt in het kleine plaatsje Kingsland, Arkansas J.R. Cash geboren. Zijn opvallende voornaam is het gevolg van een compromis tussen vader en moeder; moeder wil de baby graag John noemen, vader heeft een voorkeur voor Ray. Er wordt door de familie Cash hard gewerkt op de katoenvelden en bij die werkzaamheden wordt veelvuldig gezongen. Het zijn de eerste muzikale herinneringen van de jonge J.R. Wanneer hij zich als tiener aansluit bij de militaire luchtmacht, wordt hij gedwongen zijn voornaam te veranderen omdat initialen niet toegestaan worden. J.R. kiest voor John. Hij verblijft drie jaar in Duitsland en raakt geïnspireerd door de muziek die er in zijn vrije tijd gedraaid wordt én raakt geïnspireerd door een film die hij ziet in de plaatselijke bioscoop: Inside The Walls Of Folsom Prison. Het zaadje voor zijn buitengewone interesse in gevangenissen wordt dus gelegd in Duitsland. Wanneer Cash een kamergenoot het lied Crescent City Blues van Gordon Jenkins hoort spelen, besluit hij die ervaringen te gaan combineren. Cash maakt zijn eigen versie van het lied dat hij Folsom Prison Blues noemt, later één van zijn 'signature-songs'. Cash heeft altijd beweerd dat hij het lied ter plekke in Duitsland heeft geschreven, maar staat in zijn carrière ook bekend als iemand die de feiten nogal weet te verdraaien om het verhaal op te leuken. In werkelijkheid schrijft hij het lied jaren later, al komt de inspiratie wel degelijk uit Duitsland. Folsom Prison Blues wordt opgenomen onder de vlag van Sun Records, het toonaangevende en inmiddels legendarische platenlabel van Sam Phillips. Het is Johnny Cash gelukt om zich daar met de

nodige bluf binnen te werken, al weet hij met labelgenoten als Elvis Presley en Jerry Lee Lewis direct zijn positie. De aanwezigheid van deze aanzienlijk grotere muzikale troeven zit Cash niet altijd even lekker. Hij gaat zich langzaam maar zeker onderge-waardeerd en ook onderbetaald voelen. In 1960 leidt dat tot een overstap naar een nieuwe werkgever: Columbia Records. Hij verschaft zich met deze stap meer muzi-kale vrijheid, waardoor hij zijn liefde voor met name gospelmuziek steeds meer kan uiten in de studio. Hij zou echter na verloop van tijd ook gaan merken dat de com-merciële markt voor gospel zeer klein is. Als Johnny Cash vervolgens ook nog eens kennis maakt met amfetaminepillen, die hem overeind moeten houden gedurende het vele toeren, gaat zijn succes drastisch achteruit. Zijn gedrag wordt extremer en zeer onvoorspelbaar en dat zet ook zijn huwelijk met Vivian Liberto, met wie hij dan vier dochters heeft, behoorlijk onder druk.

Inmiddels heeft een andere vrouw haar intrede gemaakt in het leven van Johnny Cash. June Carter heeft in dubbel opzicht een positief effect op Cash. Allereerst is er sprake van liefde tussen beiden, waarmee Cash een stuk positiever in het leven komt te staan. Daarnaast blijkt June Carter ook op muzikaal vlak een redder in nood. Zij heeft met hulp van singer-songwriter Merle Kilgore een lied geschreven over haar onstuimige affaire met Cash, getiteld Ring Of Fire. Ze geeft het lied in eerste instantie aan haar zus Anita Carter, maar die uitvoering wordt geen hit. Vervolgens wil Johnny Cash maar al te graag een poging wagen. Hij voegt wat mariachi trompetten toe en heeft voor het eerst sinds tijden weer een dikke hit te pakken.

Ring Of Fire zet Johnny Cash weer terug in de hitlijsten, met dank dus aan zijn nieuwe liefde June Carter. Toch brengt het niet direct een nieuwe golf van successen met zich mee. Daarvoor is een ander opvallend project nodig. Johnny Cash loopt eind jaren zestig al een tijdje rond met een grote wens: een live-album opnemen in de gevangenis. Hij overtuigt het platenlabel en er wordt een datum vastgelegd met als locatie Folsom Prison. Het album At Folsom Prison uit 1968 is een enorm succes en Johnny Cash is in de jaren die volgen één van de allergrootste sterren in de muziek. Er wordt een jaar later nog een live-album gemaakt in een andere gevangenis (San Quentin) en Cash krijgt bovendien een eigen televisieshow. Al die successen hebben echter ook weer een keerzijde: het put Johnny Cash volledig uit. Het doet hem uiteindelijk besluiten een stapje terug te doen, komt als onderdeel van The Highway-men (met collega's Willie Nelson, Waylon Jennings en Kris Kristoffersen) in de jaren tachtig nog even terug, maar is over het algemeen voor langere tijd onzichtbaar.

Huis waar Johnny Cash gedurende zijn jeugd woont. Dyess, Arkansas. © spiritofamerica via Adobe

In het begin van de jaren negentig ontmoet Cash Rick Rubin, een producer die tot dan toe voornamelijk in de hardrock en hiphopscene actief is. De twee zien een samenwerking wel zitten. Rubin heeft een opvallende visie en werkwijze waarmee hij de relatief oude Johnny Cash muziek laat opnemen. Het leidt tot een opnamereeks die de boeken ingaat als American Recordings, de naam van het platenlabel van Rubin. Er komen meerdere delen en Rubin zou zelfs eindeloos door kunnen gaan met dit concept, ware het niet dat hij te maken heeft met een artiest die langzaam maar zeker aan het aftakelen is en ogenschijnlijk niet lang meer te leven heeft. En dus is er haast geboden bij het opnemen van een lied waar met name Rubin zijn zinnen op heeft gezet: het door Trent Reznor (Nine Inch Nails) geschreven Hurt. Er zou tevens een historische videoclip bij gemaakt worden, waar zo mogelijk nog meer haast bij geboden is omdat Johnny Cash fysiek niet meer in staat is zijn eigen huis uit te komen. De filmploeg besluit vervolgens de videoclip bij Cash thuis te gaan maken. Er wordt bovendien gefilmd bij het House Of Cash museum in Nashville, een plek die dan al jaren gesloten is en in vervallen staat verkeert. Maar juist die beelden passen perfect in het idee van regisseur Mark Romanek, die van de videoclip een waar kunstwerk weet te maken. Hoewel Hurt in feite een cover is, weerklinkt uit de woorden van Cash een treffende levenslange worsteling met zijn eigen gezondheid en

vooral de strijd met het goede en het kwaad. *“I wear this crown of thorns, upon my liar’s chair. Full of broken thoughts, I cannot repair.”* Johnny Cash kan zijn leven inderdaad niet meer repareren en toont in de periode voor zijn dood veel berouw over bepaalde keuzes die hij in het verleden gemaakt heeft. Het is misschien wel de verklaring waarom Cash op zo veel fans kon rekenen. Het is een kwetsbare, breekbare man die weleens verleid wordt een verkeerde keuze te maken. Een man waar velen zich mee kunnen identificeren.

We gaan naar het stadje Forrest City, in het oosten van Arkansas op zo’n zeventig kilometer van Memphis. Daar wordt in 1946 Albert Leornes Greene geboren, die we later zouden leren kennen als Al Green. Hij zou uitgroeien tot één van de allergrootste zangers in de soulmuziek. Maar voor het zover is, moet hij uiteraard het vak leren en dat doet de jonge Al van zijn vader. Die is namelijk naast boer ook lid van een gospel-groep, genaamd The Green-Brothers. De jonge Al zingt zo af en toe onschuldig mee, maar wordt op die manier vooral aangewakkerd om ook iets in de muziek te gaan doen. In zijn high-school jaren richt hij een eigen groep op: The Creations, niet veel later gewijzigd in The Soul Mates. Twee leden van die groep richten zelfs een eigen platenlabel op en op die manier weten The Soul Mates zelfs een klein hitje te scoren: Back Up Train.

Hoewel ze trots zijn op dit bescheiden succes, heeft de groep alle moeite om deze ingeslagen weg een vervolg te geven. Voor Green komt er een redding wanneer Willie Mitchell van het in Memphis gevestigde platenlabel Hi Records hem ziet optreden met The Soul Mates. Al Green wordt niet veel later als soloartiest gecontracteerd en Mitchell wordt zijn muzikale mentor. Onze zijn vleugels groeit Al Green uit tot één van de meest succesvolle artiesten van zijn generatie en scoort hij in de eerste helft van de jaren zeventig vele hits, waaronder de klassieker Let’s Stay Together. Het maakt van Al Green een absolute superster en wordt vooral geprezen vanwege zijn energieke live-shows. Zijn wereld stort echter volledig in wanneer zijn vriendin in 1974 zelfmoord pleegt. Al Green zoekt steeds vaker steun bij het geloof en besluit na die tragische gebeurtenis predikant te worden. Na enige tijd een soort van dubbelleven te leiden (Al Green neemt namelijk nog een aantal soulalbums op) hakt hij in 1979 de knoop door en besluit zich alleen nog maar toe te leggen op zijn werkzaamheden voor de kerk en het opnemen van gospelplaten. Er is een ernstige val van het podium voor nodig om hem te doen inzien dat dit de enige juiste beslissing is. Al Green ziet dit incident namelijk als een direct signaal van God.

Green verdwijnt een aantal jaren uit de commerciële schijnwerpers, maar halverwege de jaren tachtig zien we hem toch weer terug in de hitlijsten, onder andere als onderdeel van een duet met Annie Lennox (Put A Little Love In Your Heart) en met Arthur Baker (Love Is The Message). Het succes smaakt vervolgens naar meer en sindsdien weet hij zijn werk als predikant uitstekend te combineren met zijn artiestenbestaan. Al Green behoort zonder enige twijfel tot de eredisie van het soulcircuit.

Voor de laatste naam van dit muzikaal portret over de staat Arkansas gaan we naar de invloedrijke gitarist Glen Campbell. Als hij slechts vier jaar is, krijgt hij voor het eerst een gitaar in zijn handen en blijkt zowaar een natuurtalent. Na wat gespeeld te hebben in verschillende bandjes, besluit hij op zijn 24e te verhuizen naar Los Angeles. Hij wordt daar aangenomen als sessiemuzikant en groeit uit tot één van de meest vaardige gitaristen uit de stad. Niet veel later maakt hij deel uit van de legendarische studiomuzikantengroep The Wrecking Crew, die verantwoordelijk is voor de muziek van honderden hits. Zachtjes aan weet Glen Campbell zich ook te onderscheiden als songwriter, iets waar een studiomuzikant zich doorgaans niet aan waagt. Hij krijgt een contract bij Capitol Records en in 1967 scoort hij zijn eerste grote hit met het prachtig voortkabbellende Gentle On My Mind. Het lied zou onderscheiden worden met liefst vier Grammy Awards en wordt ook nog eens opgenomen door grote namen als Dean Martin, Frank Sinatra, Aretha Franklin en Elvis Presley. Vele hits zouden nog volgen, waaronder Wichita Lineman, By The Time I Got To Phoenix, Rhinestone Cowboy en Southern Nights. Glen Campbell zou uiteindelijk uitgroeien tot één van de meest succesvolle en invloedrijkste artiesten uit de countryscene.

In 2010 wordt er Alzheimer bij Glen Campbell vastgesteld. Hij besluit alles op alles te zetten voor het opnemen van nog één album dat de titel Adios krijgt. Het allerlaatste liedje dat Glen Campbell opneemt heeft de hartverscheurende titel I'm Not Gonna Miss You, een pijnlijke doch treffende verwijzing naar zijn ziekte. Voor de opname worden nog een aantal overgebleven leden van The Wrecking Crew opgetrommeld en daarmee is het laatste muzikale kunststukje van Glen Campbell een feit. Hij mag daarmee nog een Grammy Award aan zijn imposante prijzenkast toevoegen. In augustus 2017 overlijdt Glen Campbell en wordt hij begraven bij zijn familie in Billstown, Arkansas.